La malanta?a pordo

de Frei BETTO

La 21-an de Oktobro 2020: Spektante la ?urnalon mi demandas min ?u la homaro retroiris. ?eestinte la debaton inter Trump kaj Biden mi konkludis, ke la destino de la mondo hodia? estas, plejparte, en la manoj de senrespondecaj homoj, kiuj havas e? ne minimuman pudoron por akcepti, ke ilia ?efa devo estas tiu pri la financa sistemo, kvankam tio signifas malsaton, morton kaj detruon de la medio.

Biden ?ajnas al mi malpli malbona ol Trump. De jardekoj mi ne konfuzi?as pri la karakterizoj de la homoj oficantaj en la Blanka Domo. Kennedy, kiu tiom disfami?is kiel demokrato, bona homo kaj katoliko, estis senskrupula progresanto. En la libro „La malluma flanko de Camelot", Seymour M. Hersh rakontas, ke en 1960 la patro de Kennedy kunsidis kun la mafia gvidanto Sam Giancana, al kiu li promesis, ke post la prezidanti?o de sia filo li estos „blinda" koncerne la mafion, kondi?e ke tiu ?i monhelpos lian elektokampanjon. La? Hersh, tiu interkonsento havigis al li la decidajn vo?ojn en Ilinojso.

Kiam li prezidanti?is en 1961, la kvanto da usonaj helpantoj en Vjetnamujo estis ne pli granda ol kelkaj centoj, kiujn Kennedy tuj duobligis ?is 16.000. La saman jaron, ne-longe anta? la atako al Kubo fare de salajrataj trupoj trejnitaj de CIA (usona centra esplor-oficejo), Kennedy aprobis planon por murdi Fidel Castro. Kiam okazis la atako li nuligis la promesitan aerfortan apogon, kiu estintus grava por sukcesigi tiun atakon ?e Bahía de Cochinos. Hersh asertas, ke la decido de la prezidanto signifis „kondamnon je morto" por la salajratoj.

Obama, kiu senmerite ricevis Nobel-premion pri Paco (en 2009), estis la unua usona prezidanto, kiu regis ok jarojn, dum kiuj Usono estis ?iutage enga?i?inta en militon. Li da?rigis la atakojn al Irako kaj Afganujo, kaj komencis la militojn kontra? Sirio, Libio, Somalujo, Pakistano kaj Jemeno.

Malgra? tio, la grandaj okcidentaj amaskomunikiloj, kiam ili posedis la hegemonion pri rakontado, maskis la figurojn de Kennedy kaj Obama por prezenti ilin kiel „bonajn homojn¨. Tio ?esis. Nun la ciferecaj retoj rompis tiun hegemonion kaj iel demokratiigis la informadon (kaj anka? la misinformadon), ?ar ili disponigas spacon por la versioj de la viktimoj.

Tio maltrankviligas la povomastrojn, ?ar ?iuj povas vidi, ke „la re?o estas nuda". Nun, kiam rompi?is la reguloj, ?iuj scias, ke granda parto de la monda lo?antaro estas en la manoj de nerespondecaj kaj nematuraj homoj kiel Trump, Bolsonaro kaj aliaj.

Tia popularismo sen rilato kun la vero kaj kun la faktoj estas ja rezulto ne de la ciferecaj retoj, sed de kulturo formita sur la konvinko, ke la privata kapitalo estas absoluta prioritato. Do la etikaj valoroj utilas nur por ornami la retorikon.

Tiu senhonteco memorigas pri familio de koruptitoj, kiuj bonedukitece bonvenigas invititojn al pompa vesperman?o. La invititoj taksas la domo-mondon la? la ri?ega ?ardeno kaj la luksa salono. Sed nun, danke al la sociaj retejoj, kelkaj invititoj eniras tra la malanta?a pordo, kie trovi?as la ruba?oj.

Kaj fine de la nokto ili ekvidas la gastiganton ataki sian edzinon, la servistinon devige purigi la elvoma?ojn de la ebriuloj, la domgardistojn man?i la skatoligitan man?a?on alportitan de ilia firmao, kvankam fazanoj kaj lokustoj restas plu sur la ar?entaj pelvoj.

Tia mondo lar?e malfermita tra la malanta?a pordo ebligas al ni – malkontentaj – vidi du homojn, kiuj batalas por la povo en la imperio plej potenca en la historio – Usono – kaj inter?an?as sensenca?ojn, kiel du knaboj la?te diskutantaj, dum pa?zo en lernejo, pri kiu familio havas la plej potencan a?tomobilon.

La ciferecaj retoj funkcias kiel lupeoj. Kaj kiam ni alproksimi?as al tiaj aktoroj, ili konfirmas la diron de Caetano Veloso en la kanzono „Bovino profana” (hisp. Vaca profana) : „de proksime neniu estas normala”. Beda?rinde, tiuj gvidantoj neniam a?skultas la versojn de Billy Blanco („La benko de la malsamulo” – hisp. El banco del distinto) : „Li ne parolas kun la malri?ulo, / ne salutas nigrulon / ne ?ar?as paka?ojn. / Kial tia sinteno, doktoro ? / Kial tiu fiero ? (…) / La vanteco estas tia / metas la stultulon alten / kaj forprenas la ?tuparon, / sed sidas proksime en atendo / balda? a? ne-balda? / la stultulo venas surplanken”.

Elhisp. de Norberto Díaz Guevara

E-versio ?e: http://mas-eo.org/spip.php?article692

fonto : http://www.granma.cu/mundo/2020-10-...

---

https://www.radiohc.cu/eo/especiales/comentarios/238234-la-malantaua-pordo

Radio Habana Cuba